

Neta Jackson

CUM SĂ FOLOSEȘTI ACEASTĂ CARTE

Note generale:

Această carte este împărțită în patru secțiuni, fiecare conținând de la 4 la 14 lecții.

Deși fiecare poate fi folosită ca lecție de sine stătătoare, acest studiu este gândit într-o dezvoltare progresivă urmând o anumită logică.

Fiecare secțiune construiește pe baza informațiilor precedente, și chiar mai mult: în secțiunea II și III, fiecare lecție clădește pe cea precedentă.

În general ordinea fiecărei lecții este după cum urmează:

1. Primele două puncte ale schiței solicită opinia (gândurile) și experiența tânărului pe tema respectivă înainte de a examina Scriptura.
2. Apoi urmează două sau trei segmente care fac o incursiune în materialul biblic legat de temă, incluzând unul sau mai multe exemple din Biblie care ilustrează acest aspect al relațiilor.
3. Ultima parte a lecției este constituită dintr-un set de întrebări menite să îndemne tânărul să aplice practic materialul în propria viață.

Acest manual poate fi folosit în următoarele moduri:

1. Ca ghid de studiu biblic personal. Dacă ești interesat de un studiu tematic despre relații, acest manual poate fi folosit cu ușurință în timpul tău de părtășie zilnică.
Fiecare lecție poate fi studiată pe durata mai multor zile, câte un punct sau două zilnic. Partea care examinează Scriptura se poate studia în două zile.
Folosește un caiet separat pentru a-ți nota gândurile și răspunsurile de la partea „Lucruri la care să te gândești“.
2. Ca și material de Școală duminicală sau oră biblică.
Fiecare persoană are nevoie de un exemplar al acestui manual. Propune fiecare lecție spre studiu cu o săptămână înainte. Încurajează tinerii să folosească pasajele din Biblie ca și parte a timpului lor zilnic de părtășie.
3. Ca ghid al timpului devoțional familial. Cu unele mici adaptări, acest manual poate fi folosit de către întreaga familie în timpul momentelor de părtășie, în special dacă din familie fac parte adolescenți.
Alocă fiecărei lecții câteva zile (ar fi indicat să programezi o singură lecție pe săptămână).
Citește cu răbdare versetele din Scriptură aferente fiecărei lecții. În cazul în care consideri că sunt prea multe pasaje biblice, acestea depășind puterea de înțelegere a copiilor, acordă un timp mai lung discuțiilor și ia-ți libertatea de a fi selectiv.
Întrebările din ultima parte a fiecărei lecții se adresează tinerilor și adulților. Ca părinte poți reformula fiecare întrebare pe înțelesul copiilor și în conformitate cu nevoile lor.
Evită acele pasaje irelevante pentru vârsta și interesul copiilor. Fii un moderator entuziast al discuțiilor și mai cu seamă fii sincer în privința răspunsurilor pe care le dai și care presupun experiența ta personală.

CUPRINS

Atitudini care ne separă de ceilalți:

O poruncă nouă: iubiți-vă unii pe alții	9
Bârfa	11
Mândria — autoîndreptățirea	13
Invidia — gelozia	15
Înșelăciunea	17
Materialismul — lăcomia	19
Mânia — resentimentele — ura	21
Răzbunarea	23
Încăpățânarea	24

Baza pentru zidirea relațiilor

Relația lui Dumnezeu cu tine	29
Relația ta cu Dumnezeu	30
Puterea care transformă relații	32
Relația ta cu familia lui Dumnezeu	34

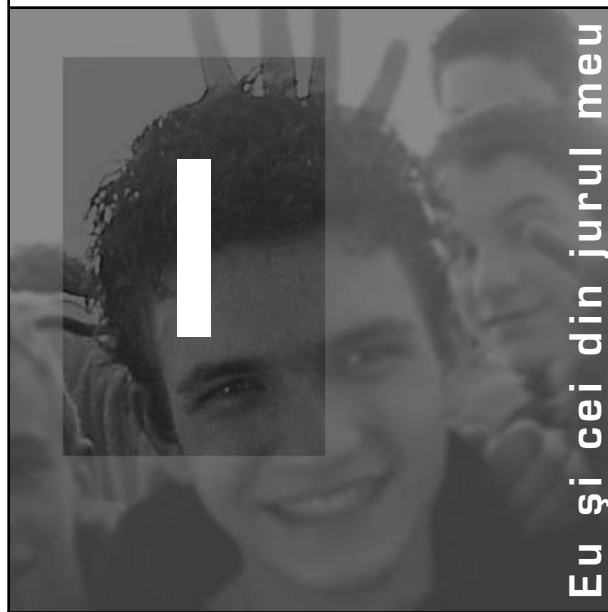
Atitudini care zidesc relații

Transparența	39
Vorbirea cu har	41
Ascultarea	43
Încurajarea	45
Dreptatea	47
Mila	48
Unitatea	49
Reconcilierea	50
Iertarea	51
Smerenia	52
Dragostea jertfitoare: slujirea	53
Dragostea jertfitoare: altruismul	54
Supunerea	55
Autoritatea	56

Relații personale

Părinții	61
Frații și surorile	63
Prietenii	65
Sexul opus	67
Autoritățile	69
Oamenii în vârstă	71
Dușmanii	73

Atitudini care ne separă de ceilalți

A fi creștin cu-adevărat înseamnă a-ți iubi aproapele. Dar dacă suntem sinceri, trebuie să recunoaștem că acest lucru nu este prea ușor. Următorul capitol se referă la acele atitudini și fapte care nu fac altceva decât să ridice bariere între oameni. Uneori, între noi și ceilalți există doar o cărămidă mică, dar este de ajuns; din aceste mici cărămizi însă, în timp, se înalță ziduri greu de escaladat. Înainte de a construi relații, trebuie să identificăm obstacolele care ne stau în cale, iar apoi să le îndepărtăm.

A. Definește materialismul/lăcomia: _____

B. Exemple din viața ta de zi cu zi:

1. Ai avut parte de vreo experiență în care lăcomia/materialismul cuiva a fost o piedică în relația dintre voi sau chiar a distrus-o? _____
2. S-a întâmplat vreodată ca lăcomia din tine să stea în calea relației tale cu cineva anume? _____

C. Ce spune Scriptura despre materialism și lăcomie:

Proverbele, 23:4-5; Ieremia, 6:13; Matei, 16:24-26; 19:23-26;
Luca, 12:13-15; 16:13; Efeseni, 5:3-5; 1 Ioan, 2:15-17;

D. Care sunt câteva dintre cauzele care conduc la lăcomie/materialism?

Marcu, 7:20-23 _____
Coloseni, 3:2,5 _____
1 Timotei, 6:9,10 _____
Iacov, 4:1-3 _____

E. Efectele materialismului/lăcomiei în relații:

Proverbele, 22:16 (Ezechiel, 22:12) _____
Isaia, 5:8-9 _____
Ieremia, 5:27-28 (Isaia, 1:23) _____
Ieremia, 22:13,17 (Mica, 2:2) _____
Iacov, 4:1-3 _____
1 Ioan, 3:17 _____

F. Exemple din Biblie de relații care au fost afectate de lăcomie și materialism:

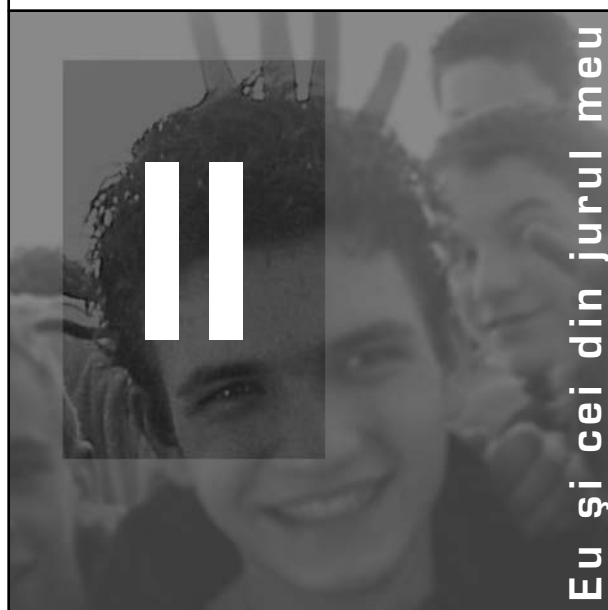
1. Iacov și Esau: Geneza, 25:27-34; 27
2. Ahab și Nabot: 1 Regi, 21
3. Evreii bogați și evreii săraci: Neemia, 5:1-11
4. Iuda și Isus: Matei, 26:15-16
5. Bogatul și Lazăr: Luca, 16:19-31

G. Lucruri la care să te gândești:

1. Când ai fost ultima oară rugat să împrumuți un anumit lucru? Ai împrumutat sau nu acel lucru? Te-a deranjat faptul că ai fost rugat să împrumuți acel lucru?
2. În ce sens banii îți conferă sentimentul de siguranță și putere?
3. Cauți să fii în compania oamenilor de aceeași condiție materială cu a ta? Cum te simți între oameni care au ceva mai mult decât ai tu? Dar între cei care au mai puțin?
4. Când a fost ultima oară când ți-ai cumpărat o versiune mai nouă și mai scumpă a unui lucru pe care îl aveai deja și care era încă în stare bună?
5. Pe o scală de la 1 la 10, bifează cât de important este pentru tine să fii în ton cu moda.
6. Câți din banii pe care-i ai îi cheltuiești doar pentru tine? Dar pentru alții? Câți bani investești pentru a face ceva împreună cu alți oameni?
7. Câte certuri din familia ta se datorează lipsurilor materiale sau financiare?
8. Ai experimentat vreodată sentimentul de a avea tot ce ai nevoie și totuși să îți dorești mai mult?
9. Cât este de mare în tine presiunea de a fi asemenea celor din jurul tău, îmbrăcat la fel, având posibilitățile lor?
10. Ce faci cu lucrurile care ar mai putea fi folosite, dar pe care tu nu le mai dorești?
11. Cât de des arunci o mâncare care nu-ți place?
12. O statistică demnă de menționat: 30% din oamenii națiunilor „bogate“ (dezvoltate) consumă 75% din proteinele lumii, iar 70% din oamenii națiunilor „sărace“ (subdezvoltate) consumă restul de 25% din proteinele lumii. Ce poți spune despre această realitate?

Baza pentru zidirea relațiilor

Din moment ce recunoaștem că anumite atitudini de-ale noastre tind să ne separe de ceilalți, s-ar putea să încercăm să rezolvăm aceste probleme izolate (cum ar fi: mânia, prejudecata, sau gelozia) fără o înțelegere corectă a contextului complet nou în care Isus ne-a chemat să ne raportăm unii la alții. Acest context presupune (1) înțelegerea relației noastre cu Dumnezeu și a modului în care El se raportează la noi; (2) înțelegerea modului în care relația noastră cu Dumnezeu ne conferă o nouă percepție asupra copiilor lui Dumnezeu, ca familie; (3) înțelegerea puterii Duhului Sfânt care ne deschide noi căi de raportare la ceilalți.

A. Descrie relația ta cu Dumnezeu : _____

B. Ce spune Scriptura despre relația ta cu Dumnezeu:

1. Temeiul dragostei noastre pentru Dumnezeu: 1 Ioan, 4:10,19 _____

2. Primul pas și promisiunea lui Dumnezeu de a răspunde: Iacov, 4:8; Psalmul 145:18 _____

3. Ce trebuie să facem: Fapte, 16:30, 31 _____

4. Relația pe care Dumnezeu o stabilește cu noi: Ioan, 1:12; Romani, 8:16, 17; Galateni, 3:26 _____

5. Consecvența în relație: Matei, 12:50; Ioan, 14:21 _____

6. Ce se întâmplă când greșim? 1 Ioan, 1:9; 2:1, 2 _____

C. Exemple din Biblie de oameni obișnuiți, asemenea ție, care au avut o relație cu Dumnezeu:

1. Femeia care l-a spălat picioarele lui Isus: Luca, 7:36-50

2. Saul, numit mai târziu Pavel: Fapte, 7:58; 8:1-3; 9:1-22

D. Exemple din viața ta de zi cu zi:

1. Unul din multele lucruri care îți garantează apartenența ta la familie este numele pe care-l porți. Cum poți ști dacă ești sau nu copilul lui Dumnezeu? _____

2. Uneori te simți foarte aproape de Dumnezeu, iar alteori ai impresia că abia dacă Îl cunoști. Din ce cauză intervin aceste schimbări în relația dintre voi? _____

continuare

E. Lucruri la care să te gândești:

1. De unde știe Dumnezeu că tu Îl iubești?
2. Ce pași a făcut Dumnezeu pentru a se apropia de tine?
3. Ce pași ai făcut tu pentru a te apropia de Dumnezeu?
4. Cum i-ai explica unui prieten care nu crede în Isus motivele pentru care tu crezi în El?
5. Cum te simți știind că Isus nu este numai Mântuitorul tău ci și Fratele tău?
6. Ce ai răspunde cuiva care te-ar întreba: „De unde știi că ești copilul lui Dumnezeu?“
(Merg la biserică? Mă numesc creștin? Părinții mei sunt creștini? Citesc Biblia? Îl ascult pe Dumnezeu?)
7. Când nu asculți de Dumnezeu...
te simți descurajat ____
te îndoiești de relația ta cu El ____
ești gata să-l ceri iertare ____
crezi că Dumnezeu este nerăbdător să te ierte și să restabilească relația dintre voi ____
8. Ce ar trebui să faci pentru a avea o relație bună cu Dumnezeu?

Atitudini care zidesc relații

Isus ne-a învățat că, din momentul în care am devenit copii ai lui Dumnezeu, noi aparținem altei sfere de influență, Împărăția lui Dumnezeu. Această apartenență la Împărăție ne determină să rearanjăm prioritățile și atitudinile din viața noastră, oferindu-ne o nouă perspectivă asupra modului în care gândim despre ceilalți și asupra modului în care trebuie să dezvoltăm relații sănătoase cu cei din jurul nostru.

A. Definește smerenia: _____

B. Exemple din viața ta de zi cu zi:

1. Un om cu adevărat smerit pe care-l cunoști: _____
2. Când ai dat dovadă de o atitudine smerită? _____

C. Ce spune Scriptura despre smerenie:

1. Natura smereniei: Proverbele, 16:19; 25:6-7; 27:2; Ieremia, 45:5; Romani, 12:3, 16; Coloseni, 3:12
2. Răspunsul lui Dumnezeu la smerenie: Psalmul 25:9; 138:6; 147:6; Iacov, 4:10; 1 Petru, 5:5-6
3. Binecuvântările unui suflet smerit: Psalmul 37:11; Proverbele, 11:2; Matei, 5:3; 18:1-4; Iacov, 1:9-10

D. Efectele smereniei în relațiile noastre:

- Luca, 14:7-11 _____
- Romani, 12:10 _____
- 1 Corinteni, 13:4 _____
- Filipeni, 2:3,4 _____
- Matei, 11:29 (cum ne influențează exemplul de smerenie a lui Isus relația cu El?) _____

E. Un exemplu din Biblie de persoană smerită:

Ioan Botezătorul: Matei, 3:13-15; Marcu, 1:6-8; Luca, 7:24-28

F. Lucruri la care să te gândești:

1. Dă trei exemple din viața lui Isus în care Și-a dovedit smerenia.
2. În ce situație a avut smerenia Domnului Isus un impact deosebit asupra celor din jurul lui?
3. Care ar fi câteva trăsături negative care ar putea fi asociate cu smerenia?
4. Care este diferența dintre subestimarea de sine și smerenie?
5. Cum conlucrează aprecierea corectă de sine cu smerenia?
6. De ce Dumnezeu îi apreciază pe oamenii smeriți?
7. Când ai admirat ultima oară pe cineva?
8. Când ți s-a părut greu să acorzi cinste altora?
9. Când ți-e teamă să nu fii privit de sus sau chiar exclus, dacă ai da întâietate altora?
10. Care este diferența dintre smerenie și falsa modestie?
11. Ce ai putea face în săptămâna care urmează pentru a te concentra mai mult asupra realizărilor celorlalți decât asupra celor personale?

A. **Definește autoritatea:** _____

B. **Exemple din viața ta de zi cu zi:**

1. Prezintă o situație în care ai fost pus responsabil peste ceilalți, delegându-ți-se autoritate: _____

2. Descrie o situație în care o altă persoană a avut autoritate asupra ta: _____

C. **Ce spune Scriptura despre autoritate (conducere):**

1. Întocmește o listă a calităților Bunului Păstor — Ioan, 10:1-18

(v 2) _____

(v 3) _____

(v 4) _____

(v 11) _____

(Notă: Compară Ioan, 10:17-18, cu Filipeni, 2:5-8. Ce L-a caracterizat pe Isus atât în calitate de Fiu al Tatălui, cât și în cea de Păstor care-și conduce turma?)

2. Caracteristicile conducătorilor bisericii (a celor care păstoresc turma) — 1 Petru, 5:1-5. Care sunt trei lucruri care nu ar trebui să caracterizeze o persoană investită cu autoritate? Numește trei lucruri care ar trebui să caracterizeze o astfel de persoană.

(v. 2a) Nu _____

Dar _____

(v. 2b) Nu _____

Dar _____

(v. 3) Nu _____

Dar _____

3. Caracteristicile unui conducător investit cu autoritate în relațiile particulare Efeseni, 5:22-6:9 (v. 5:25, 28-29 și 6:4, 9)

D. **Un exemplu de conducător investit cu autoritate din Biblie:**

Apostolul Pavel: 1 Corinteni, 9

E. **Lucruri la care să te gândești:**

1. De ce calități crezi că trebuie să dea dovadă un lider?

2. Este conducerea o poziție sau o responsabilitate? Dă un exemplu pentru fiecare situație. Care dintre ele este mai eficientă în dezvoltarea unor lideri asemenea lui Cristos și de ce?

continuare

3. Prezintă patru modalități prin care un lider poate abuza de autoritatea cu care a fost investit.
4. Când ești un conducător, ce privilegii crezi că ți se cuvin?
5. Când ești un lider, care sunt câteva lucruri pe care aștepti ca alții să le facă, considerând că nu se cade unui lider să le facă?
6. Spune cum te-ai comporta în fiecare din următoarele situații care reclamă o oarecare autoritate:
 - dacă ai fi babysitter _____
 - _____
 - dacă ai fi organizatorul unei petreceri cu grupul de tineri _____
 - _____
 - dacă ai fi premiantul clasei _____
 - _____
7. Cum poți, în calitate de lider, să îi slujești pe cei pe care îi conduci, să „îți dai viața pentru turmă“ în situațiile mai sus-amintite?
8. Este supunerea compatibilă cu poziția de conducător în situațiile mai sus-amintite?
9. Care este punctul tău forte în poziția de conducător pe care o ai?
10. Ce calitate ai nevoie să o dezvolți cel mai mult — calitate pe care a avut-o și Cristos ca și conducător?

Relații personale

Nu toate relațiile sunt la fel. Unele relații le avem cu oamenii cu care ne întâlnim zilnic; altele cu cei cu care ne întâlnim foarte rar sau numai în anumite circumstanțe. Cum putem aplica atunci ceea ce am învățat în lecțiile anterioare la relațiile noastre personale, și anume:

- relația părinți–copii,
- relația cu profesorii și patronii,
- relația prieteni–dușmani,
- relația băiat–fată.

A. Care sunt aspectele pozitive și negative ale vârstei a treia? _____

Cine este persoana în vârstă cea mai semnificativă din viața ta? Cum vă raportați unul la celălalt? _____

B. Evaluarea relației tale cu persoanele în vârstă:

1. Ți este dificil să stabilești relații cu persoane care au trecut de:
30 ani _____ 50 ani _____ vârsta pensionării _____
Cu oricine care este „demodat“ în generația ta _____
2. Dacă ai nevoie de un sfat într-o problemă majoră, apelezi la...
Un prieten _____ Cineva puțin mai în vârstă decât tine _____
Un adult tânăr _____ Un adult în vârstă _____ Părinții tăi _____
Bunicii tăi _____
3. Ai prieteni trecuți de 50 de ani:
Niciunul _____ Unul _____ Doi _____ Mai mult de trei _____
4. Reacția ta la opiniile bunicii tale este:
De cele mai multe ori nu iei în considerare cele spuse de ei _____
Crezi că sunt depășiți _____
Nu-i ascuți _____
Nu le răspunzi _____
Îi aprobi doar pentru a le face plăcere _____
Le respecti părerile chiar dacă nu ești de acord cu ele _____
Încerci să le înțelegi punctul de vedere _____
Le apreciezi înțelepciunea _____
De cele mai multe ori ești de acord cu ei _____
Uneori ești de acord cu ei, alteori nu _____
5. „Ritmul galopant în care se dezvoltă tehnologia și-a pus amprenta asupra educației, modului cum trăim, muncim, ne relaxăm, asupra relațiilor dintre noi... Datorită acestor schimbări, trăim într-o lume complet diferită de cea a părinților și bunicii noastre; prin urmare sunt prea puține lucruri pe care le-am putea învăța de la ei“. Privitor la această afirmație...
Ești perfect de acord _____ Ești parțial de acord _____
Nu ești în totalitate de acord _____ Ești total împotriva _____
6. Când întâlnești o persoană în vârstă...
Ți-e milă de ea _____
O ignori _____
O respecti _____
Ești interesat de ea _____
Nu te poți raporta la ea _____
O consideri o pacoste _____

continuare

7. În compania persoanelor în vârstă, te simți...

Nervos _____ Plictisit _____ Indiferent _____ Interesat _____

Stânjenit _____ Confortabil _____ Stimulat _____

Înconjurat cu căldură și dragoste _____ Respins _____ Prietenos _____

C. Ce spune Scriptura despre valoarea bătrâneții și felul în care trebuie să ne raportăm la cei vârstnici:

1. Cum se raportează Dumnezeu la bătrânii din poporul Său:

Psalmul, 71:9,18; Isaia, 46:3,4

2. Bătrânețea este unul din darurile lui Dumnezeu și o răsplată a credințioșiei celor dreți:

a) Exodul, 20:12; Psalmul, 91:16; Proverbele, 3:1-2

b) Iov, 12:12; Psalmul, 92:12-15; Proverbele, 16:31

3. Cum ar trebui să ne raportăm la cei vârstnici:

Leviticul, 19:32; 1 Timotei, 5:1-2; 1 Petru, 5:1-5

D. Exemple din Biblie despre valoarea bătrâneții și despre modul în care trebuie să ne raportăm la cei vârstnici:

1. Vitalitatea celor vârstnici:

a) Moise, Deuteronomul, 34:1-8; David, 1 Cronici, 29:28

b) Simeon, Luca, 2:25-35; Ana, Luca, 2:36-38

2. Felul în care Rut se raportează la soacra ei, Naomi: Rut, 1:6-18; 2:8-13

E. Lucruri la care să te gândești:

1. Când ai scris ultima oară o scrisoare bunicii tale?

2. În situația în care bunicii tăi locuiesc departe de tine, este vreo persoană de vârsta lor în biserica ta pe care o vizitezi din când în când?

3. Ce consideri că ar putea să îți ofere un om în vârstă unui tânăr de vârsta ta? Ce ai putea tu oferi unui om în vârstă?

4. Ce ai putea face în luna care urmează pentru a reconstrui o punte de legătură peste prăpastia care de multe ori se naște între generația tânără și cea de vârsta a treia?

5. Ce ar trebui să schimbi în atitudinea pe care o ai față de persoanele în vârstă? Cum ai putea face acest lucru?

6. Ai cerut vreunei persoane în vârstă să îți povestească despre ea când a fost de vârsta ta? Dacă nu, ai fi dispus să o faci? Cine ar fi acea persoană? Ești gata să o ascuți?

7. Te înspăimântă gândul îmbătrânirii? Dacă da, de ce? Dacă nu, de ce?

8. În ce fel părerile tale despre bătrânețe îți influențează modul în care te raportezi la oamenii în vârstă?